

Η υγιής προσέγγιση στην Εκκλησία

Μητροπολίτη Λεμεσού κ.κ. Αθανασίου

Θεωρούμε απαραίτητη την τήρηση των εντολών του Θεού και όσο και αν φαίνεται ,ότι τρόπο τινά έχουμε ένα κατάλογο από εντολές που οφείλομε να τις τηρούμε ,καμιά φορά δυσανασχετεί κανείς . Σαν να λέει μα πόσα πράγματα να τηρώ; Για ποιο λόγο να τα τηρήσω; Σε τι θα με εξυπηρετήσει; Δηλαδή οι κανονισμοί και οι απαγορεύσεις της εκκλησίας για κάποιον που μπαίνει τώρα μέσα στο σώμα της, είναι μια αρνητική εικόνα. Διότι η εκκλησία φαντάζει μπροστά του σαν ένα σύνολο απαγορευτικών διατάξεων, που δεν ξέρει τελικά αυτός ο άνθρωπος εάν όλες αυτές οι εντολές τον βοηθούν. Και πολλές φορές δεν καταλαβαίνει και το λόγο που ο Θεός έδωσε τις εντολές, η ακόμη εάν αυτές είναι δημιουργήμα δικό του η κάποιου ιερέα η άλλου ανθρώπου. Βέβαια ο άνθρωπος ο υγιής όπως τον έπλασε ο θεός δεν χρειάζεται καμία εντολή όπως αναφέρει η ίδια η Αγία Γραφή « δικαίων ου κείται » ,ότι δηλαδή στον δίκαιο άνθρωπο, σε αυτόν που λειτουργεί φυσιολογικά, όπως τον έπλασε ο Θεός δεν χρειάζεται καμία εντολή όπως είπαμε. Ούτε ο Θεός θα έδινε εντολές σε ανθρώπους που λειτουργούν σωστά, φυσιολογικά .

Η εντολή είναι πράγματι ένας υποβιβασμός της ανθρώπινης προσωπικότητας και κατά ακρίβεια το ότι μας έδωσε ο θεός εντολές αυτό κάπου μας προσβάλλει . Δεν θα έπρεπε ο Θεός να μας πει μη κλέψεις , μη σκοτώσεις ,μη πιάσεις τα πράγματα του άλλου. Είναι πράγματα μέσα στη φύση μας, τα οποία διδάσκει η ίδια η ύπαρξη μας, όμως αυτά έγιναν και δόθηκαν από το θεό γιατί είμαστε ασθενείς , έχουμε πνευματικό πρόβλημα λόγω της πνευματικής ασθενείας που μας δημιουργήθηκε εξαιτίας της πτώσεως. Διαστράφηκε η φύση μας και έχουμε πλέον πνευματικά μικρόβια τα οποία είναι τα πάθη και οι αμαρτίες μας. Για το λόγο αυτό πλέον ο Θεός σαν ιατρός έρχεται και μας δίνει αναιρετικά φάρμακα της ασθενείας μας. Και όπως ο υγιής άνθρωπος δε παίρνει αλλά ούτε και χρειάζεται φάρμακα , ομοίως και η πραγματική ιατρική είναι εναντίον των φαρμάκων.

Το ίδιο συμβαίνει και στην πνευματική ζωή όταν ο άνθρωπος είναι υγιής. Πνευματικά δε χρειάζεται κανένα φάρμακο αλλά και καμία εντολή. Η μόνη κίνηση του ανθρώπου είναι η αγάπη . Όταν αγαπά ο άνθρωπος τον Θεό αγαπά τον κόσμο όλο . Αλλά επειδή ακριβώς δεν έχουμε αυτή την δύναμη δεν έχουμε και αυτή την κατάσταση ,άρα είμαστε πλέον σε μια κατάσταση πνευματικής ασθενείας, που χρειάστηκε ο Θεός να μας

μειώσει κατά κάποιο τρόπο την αξιοπρέπεια και την ελευθερία μας. Όπως παθαίνουμε όταν πηγαίνουμε στον ιατρό . Όπου εκεί δεν έχει αξιοπρέπειες αλλά ότι σου πει θα πρέπει να το κάνεις, διότι είναι ιατρός και οφείλεις να υπακούσεις για να θεραπευθείς . Δεν μπορείς να αρνηθείς τις υπηρεσίες του γιατί τότε δεν επέρχεται η ιατρεία. Έτσι λοιπόν με αυτό το πνεύμα θα πρέπει να βλέπουμε και τις εντολές του Θεού στην εκκλησία, ως φάρμακα αναιρετικά της κακίας που έχουμε μέσα μας. Οι εντολές του Θεού είναι απαραίτητες τουλάχιστον για τα πρώτα πνευματικά στάδια και μετά γίνονται εκ φυσικού έτσι . Είναι το μέσο το οποίο μας κρατά σε κοινωνία με τη χάρη του Θεού . Αυτή η τήρηση των εντολών του Θεού είναι το καλώδιο που μας συνδέει με τη χάρη και την ενέργεια Του .Όλα αυτά βγαίνουν από την τήρηση των εντολών του Θεού και όταν ο άνθρωπος παύσει να τηρεί τις εντολές έρχεται σαν φυσικό αποτέλεσμα ο πνευματικός θάνατος . Γι' αυτό λέει κάπου στην Παλαιά Διαθήκη ένα γεγονός εκεί που οι Εβραίοι είχαν να πολεμήσουν κάποιους αλλόφυλους και επειδή ο Θεός υπεράσπιζε τους Εβραίους δεν μπορούσαν αυτοί οι αλλόφυλοι να τους νικήσουν.

Οπότε ένας μάγος τους είπε το εξής , μην προσπαθείτε να κάνετε τίποτα αυτός ο λαός είναι ο εκλεκτός του Θεού . Δε θα μπορέσετε ποτέ να τους νικήσετε διότι ο Θεός είναι μαζί τους. Για να τους νικήσετε θα πρέπει να διώξετε το Θεό από κοντά τους. Και τους είπε το τρόπο που θα γινόταν αυτό . Δυστυχώς τους συμβούλεψε σωστά , να επιστρατεύουν γυναίκες «ελευθέρων ηθών» και να τις αφήσουν μέσα στο στρατόπεδο των αντιπάλων. Όπως καταλαβαίνετε οι εβραίοι έπεσαν σε σαρκικές αμαρτίες με αποτέλεσμα να απομακρύνουν τη χάρη του Θεού και να νικηθούν από τον αντιπάλους τους. Αυτό το γεγονός το αναφέρει η Παλαιά Διαθήκη για δείξει ότι ο άνθρωπος είναι ενωμένος με τη χάρη του Θεού όταν τηρεί τις εντολές του. Θα πρέπει να κατανοήσετε ότι στην εκκλησία δεν είμαστε οπαδοί μιας φιλοσοφίας . Πριν μερικές δεκαετίες η εκκλησία παρουσιαζόταν στον κόσμο μέσα από τα κατηχητικά , τους εκκλησιαστικούς κύκλους και σε όλες τις οργανωμένες κινήσεις . Όχι σαν ένα ζωντανό βίωμα , σαν μια εμπειρία Χριστού, αλλά σαν μια ιδεολογία. Ήταν βέβαια η εποχή που βρισκόταν σε έξαρση ο υλισμός και ο αθεϊσμός, επίσης ήταν το μεσουράνισμα του τεχνολογικού πολιτισμού και της επιστήμης.

Κατά κάποιο τρόπο εθεωρείτο ότι χανόταν η πίστη των ανθρώπων από τις διάφορες επιστημονικές ανακαλύψεις και τις ισχυρές θεωρίες του υλισμού, του υπαρξισμού και τόσων άλλων, που ήταν εναντίον της πίστης. Και στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τη κατάσταση αυτή παρουσίαζαν την εκκλησία σαν μια ιδεολογία και την ταύτιζαν με την εθνική μας υπόσταση . Θυμάστε ένα τραγουδάκι του κατηχητικού που

λέει, «πάμε να χτίσουμε μια καινούργια Ελλάδα...» όσες φορές όμως η εκκλησία έγινε ιδεολογία ή εξυτηρητούσε ιδεολογίες τότε είχαμε πνευματικά προβλήματα. Και όσοι έμεναν μέσα στο χώρο της εκκλησίας έβγαιναν "πνευματικά άρρωστοι" με "παρωπίδες", "στενοί άνθρωποι" που δεν μπορούσαν να δουν τίποτα περισσότερο, χωρίς να έχουν αυτή την ελευθερία του Αγίου Πνεύματος που έχουν και οι Άγιοι. Οι υπόλοιποι που δεν μπορούσαν να αντέξουν μέσα σ' αυτά τα στενά όρια που τους έθεταν αυτοί οι άνθρωποι, πεταγόταν έξω από αυτό που θεωρούσαν εκκλησία, λέγοντας δικαιολογημένα, εμείς δεν μπορούμε να γίνουμε έτσι. Θυμάμαι μια φορά πήγα να εξομολογήσω σε ένα Λύκειο, που είχε μια Θεολόγο, που ήταν από εκείνες που ήταν όλες το «ίδιο», λες και υπήρχε ένα μηχάνημα που τις «έβγαζε». Υπήρχαν ένα διάστημα τέτοιες οργανωμένες κινήσεις μέσα στο χώρο της εκκλησίας. Λόγο αυτής της ιδεολογίας που υπήρχε μέσα στην εκκλησία δημιουργήθηκαν δυο καταστάσεις που ή θα έπρεπε να μείνεις και να περάσεις από αυτή τη μηχανή που έβγαζε τυποποιημένα προϊόντα και να βγεις και συ το ίδιο, ή θα έπρεπε να πεταγόσουν έξω. Όπως είναι φυσικό βέβαια αυτοί που βγήκαν από το σώμα της πίστευαν ότι εκκλησία είναι αυτό που γνώρισαν τόσα χρόνια. Σ' αυτό λοιπόν το Λύκειο ήρθε κοντά μου με καλή διάθεση μία μαθήτριά και μου είπε χαρακτηριστικά, «πάτερ για να γίνω και εγώ της εκκλησίας θα πρέπει να μοιάσω της Θεολόγου μου;». Μια άλλη φορά έτυχα σε μια κατασκήνωση και ήταν κάτι κοπέλες 18 ετών που έλεγαν η μία στην άλλη δεσποινίς, μα τη άρρωστα πράγματα είναι αυτά φώναξε της κόρη μου Μαρία, Γεωργούλα, τι είναι αυτό το δεσποινίς Παπαγεωργίου ή δεσποινίς Νικολαΐδου; Ακόμη το άλλο που κυκλοφορούσε εκείνη την εποχή ήταν ο πνευματικός καθοδηγητής ή πνευματική καθοδηγήτρια. Μα τι άρρωστα πράγματα είναι αυτά; Όλα αυτά είναι ξένα προς την εκκλησία και θυμίζουν κάτι καθεστώτα με κάτι ιδεολογίες ολοκληρωτικές που είχαν πνευματικούς καθοδηγητές, οι οποίοι γνώριζαν τον τρόπο να κατευθύνουν την διάνοια του ανθρώπου. Το πιο άσχημο όμως είναι ότι για δεκαετίες δημιουργήθηκε μια εικόνα της εκκλησίας τελείως λάθος. Γι' αυτό βλέπουμε ότι πολλές αντιδράσεις των λαϊκών, των ιερέων αλλά ακόμη και επισκόπων είναι αντίθετες με το πνεύμα της εκκλησίας. Και όταν βλέπουν ένα νέο με μακριά μαλλιά ή με σκουλαρίκι δυσανασχετούν και λένε, μα έτσι θα έρθει αυτός στην εκκλησία; Όμως ποτέ η εκκλησία δεν ασχολήθηκε με αυτά τα θέματα και θα ήταν λάθος μας να κρίνουμε τους ανθρώπους από την ενδυμασία ή την εμφάνιση τους. Ο αγαπητός μου φίλος, Θεόδωρος που είναι μητροπολίτης στο Καμερούν της Αφρικής, μου έστειλε κάτι φωτογραφίες. Όπου εκεί οι άνθρωποι έχουν πολύ λιτή ενδυμασία και φορούν όχι ένα σκουλαρίκι αλλά πεντακόσια. Εκεί τι πρέπει να κάνουμε να απορρίψουμε τους ανθρώπους εξαιτίας της εμφάνισης τους; Όταν πάλι τον πήρα τηλέφωνο για να τον συγχαρώ που εκλέχτηκε μητροπολίτης, τον ρώτησα

πως πέρασε στην ενθρόνιση του. Άσε που να σου τα λέω ,μου απάντησε, μαζεύτηκαν αρκετοί μαύροι μετά από την εκκλησία και άρχισαν τα τύμπανα, ανάβοντας μεγάλες φωτιές και ξεκινώντας τους χορούς που κράτησαν μέχρι το πρωί. Τι να πούμε σ' αυτούς τους ανθρώπους αφού αυτός ήταν ο τρόπος εκδήλωσης της αγάπης τους. Φανταστείτε τώρα να πάμε και να πούμε σ' αυτή την μαύρη να δέσει τα μαλλιά της κότσο και να φορέσει ψηλοτάκουνα γιατί έτσι είναι η μόδα του ευσεβούς χριστιανού.

Αντίθετα η εκκλησία έχει μια υπέρβαση αυτών των πραγμάτων και ασχολείται μόνο με την ουσιαστική θεραπεία των ανθρώπων. Αποδεχόμενη μέσα στο σώμα της κάθε άνθρωπο με το δικό του πολιτισμό και γνώσεις, με στόχο να τον σώσει και να τον αγιάσει. Γι' αυτό το λόγο δίδονται οι εντολές από το Θεό στο άνθρωπο και είναι συγκεκριμένες γιατί συγκεκριμένος είναι και ο πνευματικός αγώνας του ανθρώπου. Λέγοντας αυτά δε θα ήθελα να παρεξηγηθώ με αυτούς που εκπροσωπούν αυτές τις κινήσεις. Γιατί ίσως κάποιοι από αυτούς να αφιέρωσαν και την ζωή τους , αλλά όμως δεν μπορούμε να κρύβουμε την αλήθεια και να ακολουθούμε μια στείρα ηθικολογία μέσα στην εκκλησία.

Η επιστροφή σήμερα στην εκκλησία οφείλετε στο γεγονός ότι εγκαταλείφθηκαν αυτές οι ιδεολογίες . Ανακαλύπτοντας οι άνθρωποι ξανά την ζώσα και όμορφη παράδοση και διδασκαλία των πατέρων . Οι οποίοι κινούνται μέσα σε μια πραγματική πνευματική ελευθερία . Αυτό που παρατήρησα και στο Άγιο Όρος από τις πρώτες μέρες που πήγα και μου έκανε τεράστια εντύπωση ήταν η ελευθερία που είδα στους χώρους των μοναχών. Μια πνευματική ελευθερία που δεν βρίσκεις στην εποχή μας στους πνευματικούς χώρους που κινούμαστε. Αλλά αντίθετα βλέπουμε μια άλλη κατάσταση που δεν ζωογονεί αλλά πνίγει τον άνθρωπο.

Συνεχίζοντας θα μελετήσουμε την εντολή μη ψευδομαρτυρήσεις κατά του πλησίον σου, που είναι και επίκαιρη . Όταν ο θεός λέγει να μη πεις ψέματα δε εννοεί να μη δώσεις αληθινή κατάθεση στο δικαστήριο αλλά πάντα να λες αλήθεια. Ο Θεός χαρακτηρίζεται ως αληθινός , ως Θεός αληθείας και απολλύει πάντα τους ψεύδους , δηλαδή καταστρέφει όλους αυτούς που λένε ψέματα .Είναι ευχάριστο το γεγονός ότι σήμερα οι άνθρωποι δεν λένε πολλά ψέματα ή πιο σωστά λένε περισσότερο την αλήθεια. Ο άνθρωπος δε πρέπει να λέει ψέματα γιατί είναι εικόνα του Θεού και το αρχέτυπο μας που εμείς οφείλομε να μοιάσουμε και να ενωθούμε μαζί Του . Και όπως ο Θεός πατέρας μας είναι κατά πάντα αληθινός και δεν έχει μέσα στην ύπαρξη τίποτα το ψεύτικο , αλλά τα πάντα σ' Αυτόν είναι ξεκάθαρα , φωτεινά χωρίς την παραμικρή σκιά. Ομοίως πρέπει να πράττει και ο άνθρωπος για να είναι υγιείς και να

λειτουργεί σωστά. Για να γίνει όμως αληθινός χρειάζεται να μπορεί να διακρίνει το ψεύτικο από το αληθινό. Γιατί πολλοί άνθρωποι ειδικά όταν βρίσκονται μακριά από την εκκλησία δεν έχουν μέσα τους το σωστό κριτήριο και δε μπορούν να διακρίνουν ποιο είναι το πραγματικό και ποιο είναι το ψεύτικο. Ο άνθρωπος όταν είναι μακριά από την εκκλησία αληθινό θεωρεί την αμαρτία, τις ηδονές την κακία την πονηρία, ενώ όταν μπαίνει στην εκκλησία και γνωρίζει τον θεό όλα αυτά του φαίνονται ψεύτικα παροδικά, μη αληθινά χωρίς να τον αναπαύουν. Είναι αναγκαία λοιπόν αυτή η διάκριση για να μπορέσουμε να κινούμαστε σωστά, δυστυχώς όμως η πραγματικότητα είναι καμιά φορά τόσο δύσκολη που ο άνθρωπος δεν την αντέχει και προτιμά το ψέμα. Όπως είναι ο ψεύτικος κόσμος των ναρκωτικών όπου εκεί ο άνθρωπος προσπαθεί απεγνωσμένα να ξεφύγει από την πραγματικότητα έστω και για λίγο. Η εκκλησία όμως ποτέ δε προσφέρει ψέμα στον άνθρωπο αλλά αντίθετα φέρνει την πραγματικότητα μπροστά του και του δείχνει τον τρόπο να υπάρξει και να υπερβεί αυτή την πραγματικότητα, έχοντας απόλυτη πίστη στη αιώνια βασιλεία του Θεού. Αφού γνωρίζει ότι αυτά που συμβαίνουν γύρω του, στο κόσμο είναι παρερχόμενα.

Μπορούμε να τον παρουσιάσουμε σαν ένα θέατρο που κάποια στιγμή τελειώνει και ότι έγινε σ' αυτόν δε είναι παρά θεατρικά σχήματα. Πήγαιναν και έλεγαν στον Άγιο Χρυσόστομο, ότι η βασίλισσα θα σε ξορίσει, θα σε διώξει από τον θρόνο σου, θα σου πάρει τα πράγματα σου. Και αυτός αντί να φοβηθεί που θα του έκανε όλα αυτά τα φοβερά πράγματα δεν έδινε καμία σημασία. Όπως και οι Άγιοι δεν έδιναν καμία σημασία, γιατί δεν ήταν δεμένοι με αυτά τα πράγματα και αρνούσαν να δεθούν με ψεύτικα και παρερχόμενα πράγματα. Ο καθολικός άνθρωπος είναι εκτός της φύσεως, γιατί όπως είπαμε είναι αληθινός πραγματικός και άρα αιώνιος και δε μπορεί οτιδήποτε είναι παρερχόμενο να είναι αληθινό. Γιατί η αλήθεια είναι αιώνια και τα αληθινά πράγματα μένουν αιώνια, αυτά τα οποία σβήνουν, χάνονται και άρα είναι πρόσκαιρα δε μπορεί ποτέ να είναι σφραγισμένα με την αλήθεια. Και οπωσδήποτε ο άνθρωπος δεν μπορεί να αναπαυθεί με το ψέμα το οποίο δε μπορεί να του δώσει τη δυνατότητα ζήσει σε μια ατμόσφαιρα ειρήνης, ησυχίας υπεράνω των πραγμάτων τα οποία του προκαλούν φοβία, άγχος και δειλία. Γι' αυτό και δεν μπορεί να είναι δειλός ένας άνθρωπος του Θεού, αφού ο μεγαλύτερος φόβος του ανθρώπου, ο θάνατος, καταργείται και δεν είναι τίποτα άλλο από μια μετάβαση κοντά στη βασιλεία του Θεού. Και είναι ανδρεία παιδιά και γενναιότητα να μάθουμε να αντιμετωπίζουμε την αλήθεια με τον σωστό τρόπο, γιατί αλήθεια δεν είναι πάντοτε όπως νομίζουμε. Πέστε ότι κάποιος έρχεται σπίτι μας και είμαστε κουρασμένοι, αυτός λοιπόν κάθεται και δεν λέει να φύγει. Σε μια στιγμή λέει, μήπως ενοχλώ, να φύγω; Εμείς τότε τι πρέπει να απαντήσουμε, και

φύγε μας ενοχλείς; Θα ήταν πάλι υποκρισία αν δε του το λέγαμε ; Εδώ πρέπει να κάνουμε μια διάκριση και να δούμε αν μπορεί να το βαστάξει ανάλογα με την απάντηση που θα του δώσουμε, γιατί η αλήθεια δίδετε με μέτρο . Σκεφτείτε να έρθει ένας και να σας ρωτήσει ,μα είμαι αντιπαθητικός ; και πράγματι να είναι , εσείς τότε θα του απαντήσετε ότι όχι δεν είστε αντιπαθητικός , αλλά είστε συμπαθής άνθρωπος . Η φανταστείτε ότι κάποιος παντρεμένος που θέλει να χωρίσει σας ρωτάει ,εάν κάνει σωστά ,και πράγματι εμείς θεωρούμε ότι κάνει σωστά γιατί είναι παντρεμένος με ένα θηρίο . Όμως δε θα πρέπει να τον ενθαρρύνεις ή το πολύ πολύ να τον αφήσεις να αποφασίσει μόνος του.

Ένα άλλο σημείο όπου τα περισσότερα ζευγάρια κάνουν λάθος είναι να λέει ο ένας στο άλλο τι έκαναν σ' όλη τους την ζωή χωρίς να διακρίνουν αν μπορούν να αντέξουν όλα αυτά που θα ειπωθούν. Νομίζοντας ότι με αυτό τον τρόπο θα μεγαλώσουν την αγάπη τους, όμως αυτό που πετυχαίνουν στο τέλος είναι να προσγειωθούν στη πραγματικότητα και να νιώσουν μια αηδία ο ένας για τον άλλο, με το σύννηθες αποτέλεσμα να οδηγούνται στο χωρισμό. Γι' αυτό πρέπει να έχουμε μια διάκριση στο τι μπορεί ο άλλος να ακούσει . Τώρα κάποιος θα δυσανασχετείτε και θα λέτε μα η γυναίκα μου να μην είναι ειλικρινής μαζί μου; Βέβαια καλό θα ήταν να φτάσετε στο σημείο να μάθετε όχι μόνο να λέτε την αλήθεια αλλά και να την ακούτε, γιατί αυτό είναι και το μεγάλο πρόβλημα. Γνωρίζοντας πολλές περιπτώσεις όπου σύζυγοι αλλά και παιδιά δεν τολμούν να πουν στο σύζυγο ή στους γονείς την αλήθεια γιατί απλούστατα δε μπορούν να την ακούσουν. Θα σας αναφέρω μερικά περιστατικά ,μια γυναίκα επειδή την αγνοούσε ο άντρας πήγε στα καταστήματα και για επιβεβαιώσει τον εαυτό της ξόδεψε 3.000 λίρες. Επειδή όμως το πόσο είναι μεγάλο και θα έρθει η ώρα που ο σύζυγος θα ρωτήσει τι έγιναν τα χρήματα. Τότε αρχίζει το άγχος , ο φόβος και η αγωνία για την γυναίκα γνωρίζοντας ότι άνδρας της δε θα μπορέσει να το βαστάξει . Γι' αυτό δε πρέπει να είμαστε απόλυτοι και εξαιτίας κάποιας αδυναμίας της γυναίκα μας να ξεχνάμε όλη την αγάπη που είχαμε γι' αυτήν και να τα διαλύουμε όλα. Τέλος πάντων σαν άνθρωπος έχει κάθε δικαίωμα να υποπέσει σε κάποιο σφάλμα αλλά αυτό δε θα πρέπει να μας δίνει το δικαίωμα να αντλήσουμε όλη την σκληρότητα που έχουμε μέσα μας, αντίθετα θα πρέπει αν πραγματικά αγαπάμε αυτόν τον άνθρωπο να τον βοηθήσουμε και όχι τώρα που μας χρειάζεται να τον σπρώξουμε στον γκρεμό. Και πως θα έρθει το παιδί σου να σου πει ένα πρόβλημα του όταν εσύ μόλις το ακούσεις θα αρρωστήσεις και δε θα μπορέσεις να το αντέξεις; Θυμάμαι μια φορά όπου ένα κοριτσάκι έφυγε από το σπίτι του, όταν βρισκόμουν στο Μαχαιρά και εξομολογούσα στον Άγιο Ηρακλείδιο , ερχόμενο με τα πόδια κλαίγοντας στο μοναστήρι. Ο λόγος ήταν γιατί δε έγραψε στο διαγώνισμα και έτρεμε μόνο στην σκέψη να πάει στο σπίτι . Και εκείνοι οι

γονείς πίστευαν ότι με την στάση τους έκαναν το καθήκον τους βάζοντας το παιδί τους σε χίλιους κινδύνους. Έρχονται κάποιες μανάδες με τα παιδιά τους για εξομολόγηση όχι για να μάθουν τι είπε το παιδί τους αλλά εκ των προτέρων για πουν τι είναι το παιδί τους. Όταν έρχεται μετά μέσα το παιδί διαπιστώνω ότι είναι φυσιολογικό και η μάνα είναι άρρωστη .Για να καταλάβετε μια μητέρα άρχισε να μου λέει για το παιδί της ότι αυτό είχε μπλέξει με ναρκωτικά, φώναζε, αυθαδίαζε και ότι ακόμη έκανε παρέα με σατανιστές επιμένοντας ότι θα πρέπει να το δει ένας ψυχίατρος . Όμως βλέποντας το παιδί διαπίστωσα ότι το παιδί ήταν καλά και η μητέρα χρειαζόταν τον ιατρό. Τότε είπα στο παιδί πάει να στον ιατρό , αλλά να πάρει και την μάνα του μαζί για να δώσει ο ιατρός τα χάπια στη μάνα του , αφού θα είχα συνεννοηθεί εγώ πριν μαζί του. Πάλι καλά που το παιδί άντεχε την μάνα του. Κάποια άλλη μάνα έρχεται τρομοκρατημένοι ζητώντας πληροφορίες για το παιδί της και χωρίς εγώ να πω τίποτα , σχεδόν αυτή η μητέρα έχει καταρρεύσει. Μα πως αυτή η μητέρα θα αντιμετωπίσει κάποιον τυχόν πρόβλημα του παιδιού της. Η πως το παιδί θα πάρει το θάρρος να πει το πρόβλημα που το απασχολεί σ' αυτήν την μητέρα. Αφού λοιπόν το παιδί δεν θα μπορεί να το πει στη μητέρα του θα αρχίσει να το λέει στη παρέα του, αλλά δυστυχώς οι απαντήσεις που θα του δοθούν δεν θα είναι ικανοποιητικές ,ούτε αυτές που θα το βοηθήσουν να βγει από το αδιέξοδο του. Γνώρισα πολλά παιδιά που έφτασαν μέχρι τα όρια της αυτοκτονίας και βίωσαν φρικτές καταστάσεις απελπισίας για πράγματα τελείως μηδαμινά τα οποία σε πέντε λεπτά τους τα εξήγησα.

Ομοίως πολλοί πνευματικοί με τη στάση τους απωθούν πολλούς ανθρώπους και άνθρωποι με πολλά και σοβαρά προβλήματα να λένε μα γιατί να πάω να τα πω στο πνευματικό να θυμώσει και να με πετάξει έξω από την εκκλησία. Φανταστείτε πηγαίνοντας κάποιος να εξομολογηθεί τα αμαρτήματα του να του πει ο ιερέας ναι παιδί μου μα σαν την τιμή δεν έχει. Αμέσως αυτού του ανθρώπου του έκοψε τα πόδια και απελπισμένος όπως είναι δύο πράγματα του μένουν . Αφού είναι που είναι χαμένος να χωθεί περισσότερο στην αμαρτία ή αν είναι ευαίσθητος άνθρωπος θα τα βάλλει όλα μέσα του και θα διαλυθεί . Όλα αυτά προϋποθέτουν να είμαστε έτοιμοι και εμείς να ακούσουμε την αλήθεια και είναι ωφέλιμο να εξετάζουμε τις κατηγορίες που είναι εναντίον μας γιατί πολλές φορές λένε και αλήθειες που δε τις γνωρίζαμε .Δεν θα πρέπει να αρεσκόμαστε στα καλά λόγια και στις κολακειές γιατί αυτά μας κάνουν να ζούμε σε ψεύτικους κόσμους που δεν ανταποκρίνονται στη πραγματικότητα .Οι κολακες είναι σαν τους κόρακες που λέει και μια παροιμία. Οι κολακεία που είναι για κακό σκοπό, όχι ένας καλός λόγος που λέγεται για να ενδυναμώσουμε κάποιο αδύναμο αδελφό μας , αυτή πρέπει να αποφεύγουμε η οποία διαστρέφει. Έρχεται κάποιος να εξομολογηθεί και

αντί να ταπεινωθεί αναφέροντας τις αμαρτίες του, πλέκει εγκώμια για το πόσο καλός είναι , τα τόσα που έχει προσφέρει και για τα τόσα προτερήματα που έχει , μερικές φορές μάλιστα λέγοντας τα συγκινείται και βάζει τα κλάματα συνεπαρμένοι από τα τόσα που έχει κάνει. Δηλαδή το άκρον άροτρο της παραφροσύνης, αυτό παιδιά είναι παράνοια. Ο Αβάς Ισαάκ ένας μεγάλος ασκητής λέει σχετικά με αυτό: αυτός ο άνθρωπος είναι σαν τις γάτες που έχουν μια αρρώστια και θέλουν να πίνουν αίμα και άμα την πιάσει αυτή η μανία πάει πάνω στη λίμα και την γλείφει με την γλώσσα , προς στιγμή αισθάνεται ευφροσύνη νομίζοντας ότι πίνει αίμα αλλά πεθαίνει γιατί αυτό είναι το αίμα της που έπινε τόση ώρα. Στις συζυγικές σχέσεις πρέπει να υπάρχει ειλικρίνεια αλλά πρώτα θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να ακούμε την αλήθεια. Το ίδιο συμβαίνει και στην εξομολόγηση .Όταν ξέρεις ότι ο πνευματικός ότι και αν ακούσει δεν θα αντιδράσει τότε μπορείς εύκολα να του πεις τις αμαρτίες σου. Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης αναφερόμενος σε ένα βιβλίο, που έγραψε για τους πνευματικούς πατέρες της εκκλησίας το εξομολογητάριο, λέει μια συμβουλή για τους πνευματικούς. « Πρόσεχε πνευματικέ όταν κάθεται να εξομολογήσεις , ποτέ σου να μη δείξεις τη παραμικρή αλλοίωση , έστω και να ακούσεις και το μεγαλύτερο αμάρτημα, μη πεις Παναγία μου τι είναι αυτό που έκανες, μη κάνεις την παραμικρή κίνηση και προπαντός μη νοιώσεις αηδία, αλλά να τα ακούσεις όλα με την ίδια απάθεια, ώστε ο άνθρωπος να μη τρομάξει και να νιώσει την επιθυμητή γαλήνη μετά το τέλος της.» Θυμάμαι στο Άγιο Όρος ήρθε κάποιο παιδί να εξομολογηθεί το όποιο έτρεμε. Τότε του είπα μήπως κρύνει και μου απάντησε ότι έτρεμε από αυτά που είχε να μου πει. Δηλαδή ήταν έτοιμος να τα πει , αλλά δεν ήξερε αν εγώ ήμουν έτοιμος να τα ακούσω . Όταν παντρευτείτε μη μπίτε σε καλούπια και νομίζετε ότι θα βάλλετε όρια, αλλά πρέπει να δώσετε την αίσθηση στο σύντροφο σας ότι και να γίνει στη ζωή σας δε πρόκειται να τον αποστραφείτε, ομοίως και το παιδί σας , για να έχει αυτό το θάρρος να πει οτιδήποτε έχει μέσα του και να αισθάνεται ότι οι γονείς του θα αντιμετωπίσουν ψύχραιμα κάθε κατάσταση. Θαυμάζω και έχω δει τέτοιους γονείς στη Κύπρο που άκουσαν φοβερά πράγματα από τα παιδιά τους , διαστροφές και μπλεξίματα και επειδή είχαν το θάρρος να τους το πουν και οι γονείς είχαν τη δύναμη να τα ακούσουν , βοήθησαν τα παιδιά τους σωστά και πραγματικά. Και στη συζυγία όταν ο σύζυγος ή σύζυγος έχει τη δύναμη να ακούσει τότε αυτή στέκει και αυτό είναι το άριστο. Να μπορεί ο ένας να λέει την αλήθεια αλλά και ο άλλος να μπορεί να την ακούσει σωστά, γι' αυτό πρέπει να μάθουμε να είμαστε άνθρωποι χωρίς προκαταλήψεις μέσα στη ελευθερία του Θεού. Γιατί ο Θεός παιδιά θεραπεύει . Θυμάμαι παιδιά είχαμε ένα ιατρό στο Άγιο Όρος , που του είπε ο γέροντας να πάει να μάθει και οδοντίατρος γιατί είχαμε σφραγίσματα και άλλα προβλήματα με τα δόντια μας αλλά δε είχαμε ιατρό. Έμαθε οδοντιατρική

πρακτικά και όταν πήγαμε να διορθώσει τα δόντια μας , βλέποντας τα πανικοβλήθηκε και όπως είναι φυσικό πανικόβαλλε και εμάς. Θέλω να πω ένας ιατρός που κάνει έτσι ο ασθενής του σίγουρα θα χάσει το θάρρος του, ενώ όταν βλέπει τον ιατρό ψύχραιμο και χαμογελαστό να του δίνει θάρρος , τότε πραγματικά έχει εμπιστοσύνη ότι δεν έχει τίποτα και θα το ξεπεράσει.